

[Evald Christensen.]

det, at vi har denne forbindelse med Grønland, er noget, der kommer vor nationalitet ved, det kommer os ved som danske, og det forpligter os i høj grad. Jeg vil gerne læse et par ord, som afdøde indenrigsminister Hauge har udtalt: „Grønlænderne kan ikke selv værne sig, men Danmark kan og Danmark har også pligt til at gøre det.“

Det betyder ikke, at vi skal til at slås med kugler og krudt, for så kunne vi ikke værne dette fjerne land, dette store land og dette dejlige land, men det skal være sådan alligevel, at det er herfra, fra den danske stat, at de tanker udgår, som skal være med til at værne dette lille folk i det på mange måder så mægtige land.

Jeg kan også være med til at takke den højtærede statsminister og kommissionen for det initiativ, der er taget for at skabe fremskridt for den part af Danmark, som Grønland er, og for den part af det danske folk, som grønlænderne er. Den forbindelse, vi har med grønlænderne, er, ligesom den forbindelse vi har med Færøerne, noget, der kommer os hjerteligt ved, og det samme har været tilfældet med de andre fjerntliggende øer, som vi har haft under vor overhøjhed, om jeg må sige det sådan. Jeg har oplevet andetsteds i verden, at man har sat pris på os her i Danmark på grund af vort forhold til de forskellige kolonier, vi har haft.

Alle disse lovforslag, som vel engang skal ophøjes til lov, skulle være med til at hjælpe grønlænderne frem mod folkefrihed og folkestyre, være med til at hjælpe folket deroppe frem til selvstændighed og handlefrihed, være med til at gøre grønlænderne til et folk, der kan stå på egne ben. Måske vi stadig skal have forbindelse med dem for at række dem en hånd, det tænker jeg mig muligheden af, men folket skal alligevel blive klog på, at der er vej frem til, at de kan tage bestemmelse for sig selv, at de er et folk, som har et folks ret til at leve, og at de skal handle derefter.

Disse 8 lovforslag er jo udtryk for et stort arbejde. Der er ingen grund for mig til at komme ind på enkeltheder. Meget er blevet berørt, og noget vil jeg også nævne, men forslagene skal jo i udvalg, og dér må vi så gennemgå dem i enkeltheder. Det er det grønlandske folk, der vil fred og frihed — sådan hedder det i en udtalelse i det materiale, vi har fået —, og det er den højtærede statsminister, der er med til at arbejde for, at dette kan ske, at dette folkeønske kan blive opfyldt. Det står han bagved,

sådan som kommissionen står bagved det, sådan som regeringen står bagved det, og sådan som vi håber på, at rigsdagen vil stå bagved det, og at det danske folk vil glæde sig over, at det grønlandske folk når frem til i frihed og selvstændighed, både materielt og åndeligt, at handle som et folk.

Der er adskilligt i de tanker, der er nedlagt i lovforslaget, jeg kunne have ønsket anderledes. Det er muligt, at det er for tidligt at tage stærke skridt fremad mod mere folkestyre i Grønland, men det er alligevel mit håb, at vi, når vi får gennemarbejdet lovforslagene i udvalget, kan blive enige om at gøre skridtene lidt længere.

Jeg sad i går under den store forsvarsdebat og undrede mig over alle de bemyndigelser, der gives forsvarsministeren, og jeg tænkte på: Hvordan kan egentlig en mand være tjent med i et demokratisk land at have disse store bemyndigelser for egen regning? Det glæder mig i dag at høre, at den højtærede forsvarsminister i og for sig ikke ønsker disse bemyndigelser, gerne vil bort fra dem så hurtigt som muligt. Når jeg læser lovforslagene her, ser jeg, at den højtærede statsminister — ikke blot den nuværende, men de, der følger efter — får bemyndigelser i meget vid udstrækning. Jeg håber, at vi i udvalgsarbejdet kan komme bort fra disse bemyndigelser eller i alt fald tage skridt frem mod færre bemyndigelser. Ellers er denne ordning ikke udtryk for, at vi går fremad mod folkestyre — i alt fald kun at det skal gå meget langsomt. Vi er måske heller ikke selv nået så svært langt frem med vort folkestyre her i vort land, men vi er dog kommet et stykke frem. Jeg kan huske, at da den store præsident i Tjekkoslovakiet, den første præsident Thomas Masaryk, lå på sit dødsleje, var der en, der sagde til ham: dér kan De se, liberalismen kunne ikke klare det. Så sagde Thomas Masaryk til vedkommende: vi har jo ikke prøvet den endnu. Det er nok en sandhed, at vi har ikke rigtig prøvet liberalisme; det har de altså ikke i Tjekkoslovakiet, og vi er heller ikke kommet så langt med den her i landet, og det kan også godt være, at vi heller ikke er kommet så langt med folkestyret i vort land, som vi måske somme-tider har talt om. Det kan være, vi skal besinde os på, at det kun er et forholdsvis kort skridt, vi har taget ind i folkestyrets land. Så er det heller ikke at forlange, at vi skulle kunne hjælpe grønlænderne et langt skridt ind i folkestyrets land gennem disse love. Jeg vil dog gerne spørge, om